

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU LITERATURE
O FUZULINIDAMA I O MIKROPALAEONTOLOGIJI
U OPĆE

Vanda Kochansky-Devidé

Pri istraživanju karbonskih i permskih fuzulinida Velebita, Like i Gorskog Kotara glavna teškoća, na koju nailazim, jest pomanjkanje literature, osobito novijih djela. Kako geološko-paleontološke institucije u Beogradu izdaju više stručnih časopisa, one vrše razmjenu s velikim brojem stranih zemalja i dobivaju tako više savremenih stručnih časopisa. To me je ponukalo da odem u Beograd i pregledam ondašnje stručne biblioteke, što sam izvršila u vremenskom razmaku između 17. i 28. IX. 1950. Taj mi je boravak omogućila Jugoslavenska akademija u Zagrebu svojom potporom. Uz rad na glavnom zadatku – skupljanju i pregledu literature o fuzulinidama – iskoristila sam i mogućnost upoznavanja nekih djela iz drugih područja paleontologije, osobito mikropaleontologije. Usto sam sabirala podatke za paleontološku bibliografiju Jugoslavije u posljednjih deset godina.

Kako su gotovo sve biblioteke otvorene samo prije podne, ostalo sam vrijeme, kad nisam mogla raditi u knjižnicama, iskoristila, da pregledam uređaje i način rada mikropaleontološkog laboratorija, da razgledam Prirodnjački muzej srpske zemlje, zbirku fosila Geološko-paleontološkog instituta Prirod.-mat. fakulteta, Botaničku baštu i t. d. Nadalje sam se upoznala s nekim nastavnim i naučnim problemima Prirod.-matematičkog fakulteta u Beogradu. Prisustvovala sam i sastanku Srpskog geološkog društva i uspostavila lični kontakt s gotovo svim beogradskim naučnim radnicima paleontološke i srodnih struka.

Radila sam u ovim knjižnicama: biblioteci Geol.-paleont. instituta Prir.-mat. fakulteta, biblioteci Savezne uprave za geološka istraživanja, biblioteci Geološkog instituta Srpske akademije nauka, Centralnoj biblioteci Srpske akademije nauka, biblioteci Mikropaleontološke laboratorije Savezne uprave za geol. istraž. i u Univerzitetškoj biblioteci »Svetozar Marković«.

Osobitu pažnju obratila sam američkim, ruskim te japanskim i kineskim novijim časopisima slijedeći u izboru časopisa područja geografskog rasprostranjenja fuzulinida. Fauna fuzulinida Jugoslavije, osobito permska, imade najviše sličnosti s faunama jugoistočne Azije; zbog toga su osobito važni časopisi Kine i Japana, u kojima su obrađene faune fuzulinida ondašnjih nalazišta. Nastojala sam dakako što više proširiti i poznavanje drugih dvaju velikih područja, USA i SSSR, gdje se fuzulinide detaljno istražuju zbog praktičkih razloga (dolaze u ugljunosnim slojevima), radi upoznavanja općih problema te taksonomije i nomenklature fuzulinida. Proučila sam i nekoliko općih djela o biologiji, rasprostranjenju, migracijama i filogeniji fuzulinida.

Osim radnja o fuzulinidama, koje sam tražila prema svom katalogu ceduljica, interesirala sam se i za ostala novija paleontološka djela, naročito ona, koja obrađuju materijal iz naših krajeva ili susjednih zemalja. U Beogradu na pr. imaju nekoliko monografija o geologiji i paleontologiji pojedinih područja Dalmacije i Dinarskih krajeva holandskih istraživača, koji su boravili kod nas pred nekih 12 godina.

Imala sam priliku upoznati dvije naročito vrijedne američke velike monografije: Shimer & Schrock: Index fossils of North America, 1944. i Cushman: Foraminifera, their classification and economic use, III. edit., 1940. Služila sam se i djelom Triebel: Methodische und technische Fragen der Mikropaleontologie, 1947, važnim za objašnjenje općih problema mikropaleontologije.

Pregledala sam novije sveske nekih inostranih časopisa (Verhandlungen i Jahrbuch der geologischen Bundesanstalt Wien, Mitteilungen des geologischen Vereins in Wien i t. d.), koje instituti u Zagrebu više ne dobivaju, a Beograd ih prima za zamjenu.

U mikropaleontološkom laboratoriju razgledala sam laboratorijske uređaje i postupak pri preparaciji mikrofosila, praktički pokušala način rada pri odabiranju mikrofosila te upoznala način njihova spremanja. Taj čitavi postupak, poznat mi dosad samo iz literature, objasnio mi se sada mnogo očitije. U »Laboratoriji za petrografiju i eremikroskopiju« Glavne direkcije za metalurgiju upoznala sam također neke tehničke postupke, koji se primjenjuju kod pravljenja izbrusaka i uputila se u rukovanje pojedinim aparatima.

Iako sam prilikom boravka u Beogradu obogatila ne samo svoj opći pregled stanja u paleontološkoj literaturi te tehnici mikropaleontoloških istraživanja, kao i upoznala dvadesetak radova o fuzulinidama, ipak mi još nedostaje nekoliko važnih djela o fuzulinidama te ću se obratiti Jugoslavenskoj akademiji s molbom da nabavi fotograme tih djela.